

Νέο ξεκίνημα για τον κοινωνικό διάλογο

Δήλωση των Ευρωπαϊών κοινωνικών εταίρων, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η προαγωγή του διαλόγου μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων αναγνωρίζεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως κοινός στόχος της Ένωσης και των κρατών μελών.

Η Ένωση αναγνωρίζει και προάγει τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στο επίπεδό της, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων, ενώ παράλληλα διευκολύνει τον μεταξύ τους διάλογο, σεβόμενη την αυτονομία τους.

Στις 5 Μαρτίου 2015, στο πλαίσιο διάσκεψης υψηλού επιπέδου, η Επιτροπή έθεσε τις βάσεις μιας πρωτοβουλίας για ένα νέο ξεκίνημα για τον κοινωνικό διάλογο. Στην εν λόγω διάσκεψη, οι κοινωνικοί εταίροι και η Επιτροπή συμφώνησαν ότι το νέο ξεκίνημα για τον κοινωνικό διάλογο πρέπει να έχει τους εξής στόχους: την ουσιαστικότερη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, την ισχυρότερη έμφαση στην ανάπτυξη ικανοτήτων των εθνικών κοινωνικών εταίρων, την ενισχυμένη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση πολιτικής και νομοθεσίας της ΕΕ και τη σαφέστερη σχέση μεταξύ των συμφωνιών των κοινωνικών εταίρων και του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Οι υπογράφωντες εκφράζουν ικανοποίηση για τον θεμελιώδη ρόλο του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου ως σημαντικής συνιστώσας της διαμόρφωσης πολιτικής απασχόλησης και κοινωνικής πολιτικής στην ΕΕ και, ως εκ τούτου, εκφράζουν ικανοποίηση για την ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων. Υπό αυτό το πρίσμα

- 1. Οι Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι** συμφώνησαν να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στους ακόλουθους τομείς δράσης:

Οι διακλαδικοί Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι:

- α) θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της Τριμερούς Κοινωνικής Συνόδου Κορυφής και του Μακροοικονομικού Διαλόγου,

- β) θα εφαρμόσουν τις δράσεις που συμφωνήθηκαν στα αυτόνομα προγράμματα εργασίας τους για την περίοδο 2015 – 2017 σχετικά με τη βελτίωση της ανάπτυξης ικανοτήτων και της εφαρμογής των αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται, κατά περίπτωση, δράσεις υποστήριξης των μελών τους, όπως συμφωνήθηκε εντός της νεοσυσταθείσας υπο-ομάδας επιτροπής κοινωνικού διαλόγου, εντολή της οποίας είναι να εξετάσει διεξοδικότερα την παρακολούθηση και την εφαρμογή των μέσων κοινωνικού διαλόγου της ΕΕ,
- γ) σχεδιάζουν την εφαρμογή ενός κοινού έργου κατά την περίοδο 2016-2018 που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:
- i. την προετοιμασία αναλυτικής έκθεσης με σκοπό την προώθηση της χρήσης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου – ΕΚΤ – από τους κοινωνικούς εταίρους σε εθνικό επίπεδο,
 - ii. τη διοργάνωση δύο σεμιναρίων για την ανταλλαγή πρακτικών και την ενίσχυση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου,
 - iii. τη διοργάνωση διερευνητικού σεμιναρίου για την ψηφιοποίηση,
- δ) θα συνεχίσουν τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των διαφόρων οργανισμών σε διακλαδικό και τομεακό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτού του συντονισμού, οι αντίστοιχοι οργανισμοί θα πρέπει να σέβονται την αυτονομία των άλλων και να επιτρέπουν κάθε εποικοδομητική και έγκαιρη συμβολή στη διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικής.
- ε) κατά την έναρξη των διαπραγματεύσεών τους, θα ενημερώσουν την Επιτροπή για όλες τις συμφωνίες-πλαίσια και τα πλαίσια δράσης,
- στ) κατά την έναρξη των διαπραγματεύσεών τους, θα ενημερώσουν το Συμβούλιο σχετικά με συμφωνίες-πλαίσια για τις οποίες έχουν συμφωνήσει να ζητήσουν όπως εφαρμοστούν με απόφαση του Συμβουλίου,
- ζ) κατά την έναρξη των διαπραγματεύσεών τους, θα διοργανώσουν διερευνητικά σεμινάρια σχετικά με αυτόνομες συμφωνίες-πλαίσια και/ή πλαίσια δράσης.

Οι διακλαδικοί και οι διατομεακοί Ευρωπαϊοί κοινωνικοί εταίροι:

- α) θα συνεχίσουν να μεριμνούν για τη συμμετοχή των μελών τους σε κοινές και ανεξάρτητες δράσεις και προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων που στοχεύουν:
 - i. στην προώθηση του διακλαδικού και διατομεακού κοινωνικού διαλόγου, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων τους σε όλα τα επίπεδα,
 - ii. στη διασφάλιση της εφαρμογής των αυτόνομων συμφωνιών-πλαisiών τους σε όλα τα κράτη μέλη (σύμφωνα με το Άρθρο 155.2 ΣΛΕΕ). Το είδος της υποστήριξης που μπορεί να παρασχεθεί για την εφαρμογή των εν λόγω συμφωνιών μπορεί να λάβει διάφορες μορφές. Μεταξύ αυτών μπορεί να περιλαμβάνονται ad-hoc δράσεις των κοινωνικών εταίρων της ΕΕ για τη διασφάλιση της εφαρμογής στα κράτη μέλη, δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων, ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ εθνικών κοινωνικών εταίρων,
- β) θα συνεχίσουν τις προσπάθειες και θα εκτιμήσουν την ανάγκη για περαιτέρω δράσεις στο πλαίσιο των αντίστοιχων κοινωνικών διαλόγων τους ώστε να προσεγγίσουν συνδεδεμένα μέρη στα κράτη μέλη που δεν καλύπτονται ακόμη, να ενισχύσουν τον αριθμό των μελών και την αντιπροσωπευτικότητα τόσο των συνδικαλιστικών οργανώσεων όσο και των οργανώσεων των εργοδοτών και να διασφαλίσουν ότι υφίσταται η δυνατότητα σύναψης συμφωνιών με κατάλληλη εντολή,
- γ) δεσμεύονται να δημοσιοποιήσουν το κείμενο κάθε συμφωνίας για την οποία οι κοινωνικοί εταίροι ζητούν από την Επιτροπή να παρουσιάσει πρόταση προς εφαρμογή μέσω απόφασης του Συμβουλίου.

2. Η Επιτροπή θα επιδιώξει:

- α) να προωθήσει και να βελτιώσει τον κοινωνικό διάλογο σύμφωνα με το πνεύμα του άρθρου 154 ΣΛΕΕ,
- β) να μεριμνά για τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση πολιτικής και νομοθεσίας σε επίπεδο Ένωσης, για παράδειγμα μέσω διαβουλεύσεων της με τους κοινωνικούς εταίρους της Ένωσης επί βασικών πρωτοβουλιών που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασίας της και που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 153 και 154 της ΣΛΕΕ, αλλά που μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην κοινωνική κατάσταση και στην κατάσταση της απασχόλησης,

- γ) να βελτιώσει τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε επίπεδο Ένωσης στην οικονομική διακυβέρνηση και στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο,
- δ) σύμφωνα με το θεματολόγιο «Βελτίωση της νομοθεσίας» και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των συμφωνιών των κοινωνικών εταίρων:
 - i. να παράσχει υποστήριξη στους κοινωνικούς εταίρους, κατά τη διαπραγμάτευση αυτών των συμφωνιών, περιλαμβανομένης, κατόπιν αιτήματος, τεχνικής και νομικής πληροφόρησης, και
 - ii. να συνεχίσει να αξιολογεί την αντιπροσωπευτικότητα των κοινωνικών εταίρων της Ένωσης, βάσει, μεταξύ άλλων, της ανάλυσης που διενεργείται στις μελέτες του Eurofound για την αντιπροσωπευτικότητα,
- ε) να εξετάσει αν η χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, ιδιαίτερα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, και άλλων σχετικών γραμμών του προϋπολογισμού, μπορούν να συμβάλουν στην ενδυνάμωση των ικανοτήτων των εθνικών κοινωνικών εταίρων μέσω της προώθησης του κοινωνικού διαλόγου και της ανάπτυξης ικανοτήτων,
- στ) να ενθαρρύνει την προώθηση της απόκτησης γνώσεων σχετικά με τον κοινωνικό διάλογο και την υποστήριξη της ανάπτυξης ικανοτήτων μέσω της αμοιβαίας μάθησης, του εντοπισμού και της ανταλλαγής καλών πρακτικών.

3. **Η Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης** υπενθυμίζει ότι τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με ένα «Νέο ξεκίνημα για έναν ισχυρό κοινωνικό διάλογο» που εγκρίθηκαν στις 16 Ιουνίου 2016 καλούν τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε:

- α) να μεριμνήσουν για την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή των σχετικών μεταρρυθμίσεων και πολιτικών, σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές,

- β) να στηρίξουν τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας του κοινωνικού διαλόγου σε εθνικό επίπεδο, που μπορεί να συμβάλει στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και να διαμορφώσει επαρκές περιθώριο για τις διαπραγματεύσεις των κοινωνικών εταίρων. Λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές πρακτικές αναφορικά με τις εργασιακές σχέσεις, κάτι τέτοιο θα σήμαινε ειδικότερα ότι οι εθνικές κυβερνήσεις και οι κοινωνικοί εταίροι θα συζητήσουν και θα συμφωνήσουν ότι αυτός ο διάλογος θα πρέπει να διεξάγεται με σαφή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων και αμοιβαίο σεβασμό, παράλληλα με την τήρηση της αυτονομίας,
- γ) να προωθήσουν την οικοδόμηση και ενδυνάμωση των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων μέσω διαφορετικών μορφών στήριξης, περιλαμβανομένης της νομικής και τεχνικής εμπειρογνομosύνης. Αυτό θα πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλα τα σχετικά επίπεδα, ανάλογα με τις ανάγκες των χωρών και των κοινωνικών εταίρων, περιλαμβανομένου και του στόχου να καταστούν αξιόπιστοι και αντιπροσωπευτικοί οργανισμοί,
- δ) να διασφαλίσουν την έγκαιρη και ουσιαστική συμμετοχή των εθνικών κοινωνικών εταίρων, με πλήρη σεβασμό των εθνικών πρακτικών, μεταξύ άλλων και κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, προκειμένου να συμβάλουν στην επιτυχή εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα (ΣΑΧ),
- ε) σεβόμενα πλήρως την αυτονομία των κοινωνικών εταίρων και κατόπιν αιτήματος των τελευταίων, να παρέχουν πληροφόρηση και συμβουλές, περιλαμβανομένης νομικής και τεχνικής πληροφόρησης, εφόσον κρίνεται κατάλληλο και σκόπιμο, σχετικά με τις επιπτώσεις και τις πρακτικές λεπτομέρειες που θα αντιμετωπίσουν τα κράτη μέλη κατά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ των κοινωνικών εταίρων σε επίπεδο Ένωσης.

Οι υπογεγραμμένοι

Για την ΕΣΣΟ

Για τη BUSINESSEUROPE

Για το CEEP

Για την UEAPME

Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Για την ολλανδική Προεδρία του Συμβουλίου
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
